

ΜΗΧΑΛΗΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ: Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἀπᾶς ἡ δις, λ. 40, τρις ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πρακτορεῖον Χαδᾶ

ΚΑΙΡΟΝ, 3 Μαΐου. — Ὁ διοικῶν τὸ κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν τοῦ Σουδᾶν σῶμα στρατηγὸς Χίης ἀναγγέλλει ὅτι συνάψας μάχην τὴν 29 Ἀπριλίου πρὸς πεντακισχιλίους ἐπαναστάτας μεγίστας ἐπήνεγκεν αὐτοῖς ζημίας. 500 εἰσὶν ἐξ αὐτῶν οἱ φονευθέντες, ἐν οἷς καὶ ὁ γενικὸς τοποτηρητὴς τοῦ Μαχδῆ, πᾶμπολλοὶ δὲ οἱ πληγωθέντες. Τὰ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Χίης στρατεύματα ἀσημάντους ὑπέστησαν ἀπωλείας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΔΡΑΜΑ

(Συνέχ. ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν.)

Ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀσλάνης ὑποπτεύθη ὡς ἔνοχοι ἐπιστολὴν, ἦτο τοιαύτη, ἐνοσεῖται ὅτι ὁ ὑπηρετὴς Χανιώτης ἦτο μιλημένος ἀπὸ τὴν Κυρίαν καὶ ὑπεκρίθη ἀφοσίωσιν ὅπως τελῆ εὐκολώτερον τὸ ἔργον τῆς ἀπάτης. Ὅ,τι καταθέτει ἡ σύζυγος εἶνε, ὅτι μίαν φορὰν ὑπαγόρευσε τὸν Χανιώτην νὰ γράψῃ γράμμα πρὸς τὴν μητέρα τῆς διότι αὐτὴ δὲν ἤξευρε νὰ γράψῃ. Ἐκ τῶν συλληφθεισῶν ὅμως ἐπιστολῶν κατεφαίνεται ὅτι ὅλη ἡ ἀλληλογραφία τῆς συζύγου καὶ τοῦ Βοσπορείου ἐραστοῦ ἐγένετο ἐπὶ ὀνόματι τοῦ Γεωργίου Χανιώτου.

Αἱ σχέσεις τῶν δύο συζύγων βεβαίως δὲν ἦσαν ἐξαιρετοί. Ἡ σταγὼν τοῦ δηλητηρίου εἶχεν ἐγχυθῆ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἀσλάνη, πολὺ πρὶν ἢ Ἀθηνᾶ μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἀποφασίσουν νὰ ἔλθουν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐδῶ. Τὴν διάστασιν τῶν ἕνεκα τοῦ σφουγγαρίσματος σᾶς τὴν εἶπομεν ἡδῆ. Συμπληροῦντες τὰ προηγούμενα σᾶς λέγομεν ὅτι τότε ὁ Ἀσλάνης συγγισθεὶς τῶσφ πολὺ, ἀπέσπασε τὴν κόρην ἀπὸ τὴν μητέρα—ἡ μήτηρ ἐν ὅλῳ τὸ δράματι φαίνεται παίζουσα πρόσωπον θηλυκοῦ Ἰάγου—καὶ ἐνφύκασεν οἰκίαν εἰς Νεοχώριον, χωρίον ἐπίσης ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς γραμμῆς τοῦ

Βοσπόρου, μείνας οὕτω περίπου τρεῖς μῆνας, τε ὁ συγγενεὶς τῆς συζύγου ἐν πατρὸς, ὅστις ἐλησμονήσαμεν νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι ἦτο αὐστριακῆς καταγωγῆς, ἀξιωματικὸς τοῦ τουρκικοῦ ναυτικοῦ, κυβερνῶν μάλιστα τὸ περίφημον *Ueddir* πρὸ τῆς κρητικῆς ἐπαναστάσεως, ἀνθρωπος εὐπορος καὶ ἐκ τῶν διακεκριμένων πλοιάρχων, ἀποθανὼν ἐν Τεργέστη ἐξ ἀποπληξίας ἐντὸς τοῦ πλοίου, καὶ πολλὰ καὶ αὐτὰς τραβήξας ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς Ἀθηνᾶς, κατ' οὐδένα τρόπον ἐνόησαν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ χωρίον Στένης ἵνα μεταβῆ εἰς Αὐστρίαν, ὅπως ἤθελεν ὁ σύζυγός τῆς, ὥστε βλέπετε ὅτι εἶνε κληρονομικὴ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν ἡ μονομανία τῆς στενῆς ἢ Στένης πατρίδος, ὅτε λοιπὸν συγγενεὶς τὸν ἐπεισαν νὰ ἐπαναφέρῃ ἐκ Νεοχωρίου τὴν σύζυγον παρὰ τῇ μητρὶ καὶ γίνουιν πάλιν ὄλοι ἕνα.

Μετὰ τοῦτο ἀνεχώρησεν ὁ Ἀσλάνης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐλθὼν ἐνταῦθα, καὶ προτοῦ φύγῃ εἶπεν εἰς τοὺς δικούς του ὅτι μπορεῖ νὰ τοὺς γράψῃ νὰ ἔλθουν καὶ ἐκεῖνα εἰς Ἀθῆνας νὰ ἀποκατασταθῶν. Καὶ τότε νὰ ἐβλέπατε τὴν καταγίγδα τῆς τε συζύγου καὶ τῆς πενθερᾶς, νὰ τραβοῦν ἀμφοτέραι τὰ μαλλιά των, γιὰ ἄλλη πάλι συμφορὰ πολὺ μεγαλειότερη, τὴν ὁποίαν τοὺς ἐβγαλε ὁ Ἀσλάνης, καλὲ πού μποροῦμε ἐμεῖς ν' ἀφήσουμε τὸ χωρίον, νὰ πάμε στὴν Ἀθῆνα, σὲ ξένο τόπο, κτλ. Ὁ κακομοῖρος ὁ Ἀσλάνης τὰς ἐπαρηγόρησεν εἰπὼν, ὅς εἶναι, αὐτὸ θὰ τὸ σκεφθῶμε.— Καὶ βέβαια πρέπει νὰ τὸ σκεφθῶμε καὶ νὰ τὸ καλοσκεφθῶμε.

Παρατηρητέον ὅτι τὸν πρῶτον αὐτὸν ἐραστὴν, τὸν καπνοπώλην, ἐγνώριζεν ἡδῆ ὁ Ἀσλάνης, ἀλλὰ δὲν εἶχε κανένα λόγον νὰ ὑποπτευθῆ, διότι οὔτε πατοῦσε στὸ σπῆτι, ἐνόσῳ αὐτὸς εὐρίσκετο ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ὅ,τι δυσηρέσσει τὸν Ἀσλάνην ἦτο ἡ βιομηχανία ἣν ἐξήσκει ἡ πενθερὰ, βιομηχανία ἐνασκουμένη εἰς τὰ πλείοτερα τοῦ Βοσπόρου χωρία, τὰ ἐλληνικὸν ἔχοντα πληθυσμὸν, ἔτσι νὰ κατασκευάζουν τὰ λεγόμενα καλεμκερὰ, τὰ ὁποῖα βάφουν, ζωγραφίζουσι, πλένουν μόναι των εἰς τὴν ἄσθην τοῦ ρεύματος, σιδερόνουν, διπλώνουν καὶ ἐπειτα τὰ πωλοῦν. Ἐνεκα τῆς βιομηχανίας αὐτῆς ἡ μήτηρ τῆς Ἀθηνᾶς διετῆρει πολλὰς σχέσεις μετὰ πλοιάρχων, συχνότατα ἐπισκεπτομένων τὸ σχεδὸν ναυτικὸν χωρίον τῆς Στένης. Τούτους μταινοβγαίνοντας εἰς τὸ σπῆτι πρὸς ἀγορὰν καλεμκεριῶν ἢ τὴν πενθερὰν τοῦ πηγαίνουσαν εἰς αὐτοὺς δὲν ἐβλεπε με καλὸ μάτι ὁ Ἀσλάνης. Εἰς δὲ λόγος τῆς ἐν Ἀθῆναις ἐγκαταστά-

σεως αὐτοῦ ἦν καὶ οὗτος. Καὶ εἶχε δίκαιον ὁ Ἀσλάνης, διότι ἡ βιομηχανία αὐτὴ δίδει ἀκριβῶς τὸν ἐλευθερίαζοντα χαρακτήρα εἰς τὸν γυναικεῖον πληθυσμὸν τοῦ Βοσπόρου, ἐπιιδόμενον κερδοσκοπικῶς εἰς τὸ ἐπιτήδευμα αὐτό, ὅπερ πλὴν τοῦ ἐμπορικοῦ τοῦ μέρους ἔχει ἐπίσης πολλὴν τὴν ποίησιν. "Ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ Βοσπόρου τὴν ζεῦρουν αὐτὴν τὴν τέχνην" εἶναι ὡς νὰ πούμε αἱ καθ' αὐτὸ ἐργάτιδες· αἱ δὲ γράϊαι πράτριαι εἶναι αἱ ἔμποροι. Συχνότατα βλέπει τις αὐτὸ τὸ θέαμα, ἀποσπασμάτων δροσερῶν νυμφῶν μὲ ἀποκεκαλυμμένας τὰς κνήμας, καὶ συμμαζευμένην εἰς κόμβον ἢ συμπεπιεσμένην μεταξὺ τῶν σκελῶν τὴν ἐσθῆτα, ξερμανικώτερος ὅλας μὲ τοὺς λευκοὺς ἐκείνους διαβρόχους βραχίονας, ἐφ' ὧν αἱ ἡλικαὶ ἀκτίνες προσπίπτουσαι γεννῶσι τὴν πλέον στίλβουσαν δρεκτικὴν σάρκα, σκυμμένα ὅλα ἐκεῖ εἰς τὸ ρεῦμα νὰ πλένουν τὰ ἀπὸ μίαν περασμένα βαφὴν καλεμκεριά, τὰ ὅποια ἐπειτα δένουσαι τὸ ἐν μὲ τὸ ἄλλο εἰς μακρὴν ἀραχνόλεπτον καὶ διαφανῆ ἄλυσιν κρατοῦσι δύο ἐκ τῶν δύο ἄκρων πρὸς τὸν ἥλιον διὰ νὰ στεγνώσῃ κυματίζουσα καὶ ἀερίζουμένη πολύχρωμος, πολυανθὴς καὶ πόρωθεν ὡς μία διεθνὴς σημαία ἐμφανιζομένη. Ἐντεῦθεν γεννῶνται σχέσεις κοριτσιῶν καὶ πρατριῶν, αἵτινες τρέχουν εἰς τὸ Παζάρι καὶ τὰ ἐκθέτουν εἰς πώλησιν ἢ εἰς μπόγους ἐγκλείουσαι γυρνοὺς τὰ τούρκικα σπήτια καὶ τὰ μεταπωλοῦν. Αἱ πράτριαι αὐταί, ὡς ἡ γνωστὴ εἰς ὠραιότατον τύπον μορφουμένη πράτρια ἐν τῇ *Kurā Φροσύνη* τοῦ Βερναρδάκη, πολλάκις ἐκτελοῦσι χρέη προσενητήρας, πολλάκις καὶ χρέη προαγωγῆς.

Τὸ ἐπάγγελμα βλέπετε εἶναι ἐπικίνδυνον καὶ ὁ Ἀσλάνης εἶχε πολὺ δίκαιον ἐπιζητῶν νὰ φέρῃ διαζύγιον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς πενθερᾶς του, ἧτις ὅμως ἦτο προσκεκολλημένη εἰς τὰ καλεμκεριά της ὡς φύκος ἐπὶ τῆς ὄχθης.

* *

Ἐνθυμεῖσθε πῶς ἤρχισε νὰ συλλαμβάνῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Μαύρου τῆς Βενετίας Ὁθέλλου ἡ ἔχιδνα Ἰποφία. Τὴν ἐγονιμοποίησεν ὁ Ἰάγος, ὠθήσας τὸν Κάσσιον νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς Δεσδεμόνας παρὰ τοῦ στρατηγοῦ συζύγου της τὸν ἀπολεσθέντα βαθμὸν του.

Εἰς τὸν Ἀσλάνην μας ὡς Ἰάγος, ἀλλ' εὐεργετικὸς καὶ ἔντιμος Ἰάγος—καθόσον ἡ Ἀθηναῖα κάθε ἄλλο ἦτο παρὰ Δεσδεμόνα—ἐχρητίμευσεν εἰς θεῖος τῆς συζύγου του, Παναγῆς ὀνόματι, ἄεργος, τὸν ὅποιον διαρκῶς ἐφιλοξένοι τὸ σπήτι τοῦ κ. Ἀσλάνη. Καὶ ὁ θεῖος αὐτός ἐγένετο συχνὰ ἀφορμὴ διενέξεων ἐν τῇ οἰκίᾳ, πρᾶγμα φυσικώτατον, ἀμα ἀναλογισθῆτε ὅτι οὐδὲν ἔργον εἶχε καὶ ὅτι ἠναγκάζετο διὰ νὰ πληρῶνῃ ὅπως ὅποτε τὸ ψωμί πού ἔτρωγε νὰ κάμνῃ ἔργα οἰκιακὰ, ὑπηρετῶν οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε μὲνεν θεῖος, καὶ ἐν τῇ ἀναμίζει αὐτῇ τῶν δύο χαρακτήρων παρεμβαινῶν ἐνίοτε δυσαρέστως, καὶ τώρα μὲ τὸν γαμβρὸν μὴν εὐρισκόμενος, εἰς πολὺ καλὰς σχέσεις, τώρα δὲ μὲ τὴν ἀδελφὴν του, τὴν μητέρα δηλαδὴ τῆς Ἀθηναῖας.

Δὲν γνωρίζομεν τί ἦτο αὐτός ὁ Παναγῆς, μπορεῖ νὰ εἶχεν ὅλα τὰ ἐλαττώματα τὰ ὅποια καθιστῶσι τοιοῦτους παραπληρωματικῶς· βάρη τῶν σπητιῶν, φαίνεται ὅμως ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς τιμῆς μετ' οὐδενός ἐσυνθηκολόγει καὶ ὅτι ἤρχετο ἀκριβῶς, προκειμένου περὶ τούτου, εἰς ρῆξιν μὲ τὴν αἰσχρὰν μητέρα καὶ τὴν καλοδιάθετον κόρην, ἀπόντος δὲ τοῦ γαμβροῦ, ἐνόμισεν ὅτι θὰ εἶχε βάραις εἰς τὴν ψυχὴν του ἐὰν δὲν ἀνωρθοῦτο ἐν τῇ ἀποσυνθέσει ἐκείνῃ τῆς συζυγικῆς πίστεως εἰς φρουρὸν τῆς τιμῆς τοῦ Ἀσλάνη, προα-

γόμενος πολλάκις εἰς ἔλεγχον βαρὺν καὶ πικρὸν, καὶ διὰ τούτου ἀποβάς ἀνυπόφορος ἐλεγκτῆς καὶ εἰς τὴν κόρην καὶ εἰς τὴν μητέρα.

Οὗτος ὁ Παναγῆς—ὁ τίμιος χαρακτήρ, ὁ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἀτυχίαν του δυνάμενος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς προδοσίας καὶ τῆς ἀτιμίας, ἀφοῦ διὰ νὰ ζήσει ἦτο εἰς τὸ ἔλεος τῆς ἀδελφῆς του, τῆς προδοτικῆς καὶ προαγωγῆς μητρὸς τῆς Ἀθηναῖας, καὶ ὅμως ἐπρωτίμῃος ν' ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τοῦ ξένου, ὅστις καὶ πολλάκις βεβαίως θὰ τὸν ἐπύκρνε, διότι ἦτο ἡ τιμὴ ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ ν' ἀναλάβῃ αὐτὸς τὸν ἀγῶνα, ὃν ἐκεῖνος ἀπὸν ἐγκατέλιπεν ἀνυπεράσπιστον—οὗτος ὁ Παναγῆς ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀσλάνην ἐπιστολὴν, ἐν ἧ τὸν παρεκάλει νὰ ἐπανέλθῃ ὀγλίγωρα, διότι δὲν τοῦ ἀρέσει τὸ πῆγαινε καὶ ἔλα τοῦ καπνοπώλου.

* *

Γνωρίζετε πῶς ἀνάπτουν αἱ φοβεραὶ τορπίλλαι αἱ σηκῶνουςαι βουὰ ἀπὸ κύματα καὶ δυνάμεναι νὰ θάψωσιν εἰς τὸν κυματοστρόβιλον ἐκείνον βουὰ ἀπὸ θωρακωτά. Ἐν μικρὸ παιδάκι ἀρκεῖ νὰ πιέσῃ ἓνα μικρὸ κουμβί καὶ... ὁ ἠλεκτρικὸς δουλεύει.

Ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἀσλάνη—κάθε καρδίᾳ ἀνθρώπου εἶνε θάλασσα—ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη τοῦ Παναγῆ ἦτο τὸ ὑπὸ μικροῦ παιδίου πιεζόμενον κουμβί. Ἡ καταιγὶς ἤρχισε, διὰ νὰ μὴ τελειώσῃ ποτέ. Αἱ περιοδικαὶ ἐνίοτε γαλῆναι ἦσαν μόνον προσωπεῖα. Ἡ καταιγὶς ἠγέρθη, ἀχόρταγον θηρίον διψῶν νὰ πῆσουν εἰς τὸ ἀχανές τοῦ ρύγχος θύματα πρὸς βρῶσιν ἢ πόσιν, ἐνῶ συγχρόνως καταβίβρωσκε τὴν ἰδίαν περιοχὴν ὅπου ἐνεφώλευε. Ἡ καταιγὶς ἤρχισεν, ἐδοῦλευεν, ἐφούσκωνεν, ἐμαίνετο, ἠσύχαζε, παρεφρόνει, ἐμέθυε, κατεβάλλετο, ἐζάλιζετο, ὑπνωττεν ἀκόμη, ἐξύπνα, ὠνειρεύετο, εἶχε παρακρούσεις, ἐφιάλτας, καὶ τί δὲν εἶχεν, ἕως ὅτου ἐπερίμενε νὰ ξεσπάσῃ ἐντὸς τῆς αἰθούσης τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας. Καὶ ἀκόμη!

* *

Ἡ διότι θὰ τοῦ ἔφυγε τοῦ Παναγῆ ἐν ὥρᾳ δεινῆς συγκρούσεως πρὸς ἀδελφὴν καὶ ἀνεψιᾶν, ὅτι αὐτὸς ἔγραψε τοῦ Γιάννη νὰ καταλάβουν μιὰ φορὰ ἐκεῖναι ἢ διότι ἡ Δαλιδὰ μήτηρ καὶ ἡ κόρη τῆς μητρὸς της Ἀθηναῖα ὑπωπτεύθησαν μήπως ἔκαμε τέτοιαν ἀνοησίαν ὁ Παναγῆς, ἀμέσως μετ' ἐκείνην τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ λαμβάνει ὁ Ἀσλάνης ἐπιστολὴν τῆς μητρὸς, καὶ τῆς συζύγου, ἐν ἧ τοῦ ἀνήγγελλον ὅτι τὸν Παναγῆ τὸν ἐδιώξαν ἀπὸ τὸ σπήτι, εἶχε καταντήσει πιά ἀνυπόφορος καὶ ὅτι ἂν τύχῃ καὶ γράψῃ τίποτε νὰ μὴ πιστεύσῃ, διότι ἦτο πῦρ καὶ μανία ἐναντίον των διὰ τὸ διώξιμο.

Καὶ ὅχι μόνον τὸν ἐδιώξαν τὸν μυθιστορικὸν αὐτὸν χαρακτήρα Παναγῆ, μεταβληθέντα φαίνεται εἰς δύστροπον καὶ ἄγριον εὐνοῦχον καὶ ἀπειλοῦντα ἴσως νὰ τὰς κάμῃ ἄνω κάτω μὲ τὸν ἀτιμον καπνοπώλῃν πού ἔμπαζαν μὲς τὸ σπήτι, ἀλλὰ καὶ κατώρθωσαν νὰ τὸν φυλακίσουν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, διότι εἶχον τὰ μέσα τῆς πρεσβείας, τοῦ κ. Ἀσλάνη ἀπολαύοντος πολλῆς ὑπολήψεως παρὰ τῷ κ. Κουντουριώτῃ.

Ὁ κ. Ἀσλάνης ἐὰν δὲν εὐρέθη ἐν μέσῳ δύο πυρῶν, εὐρέθη ὅμως ἐν μέσῳ δύο ἐπιστολῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Σαῖξ-σπερ θὰ ἔλεγεν ὅτι ἦσαν σχοινί, φωτιά, μαχαίρι ἢ φαρμάκι, ἢ ποταμὸς καὶ πνίξιμον. Ἡ μία τοῦ ἐψιθύριζεν ὡς ὄφις εἰς τὴν καρδίαν: ἀπατάσαι! ἡ ἄλλη τοῦ ἐμελώδει γλυκὰ, ἀ-

παλά: *ησύχαζε!* Ὁ δυστυχὴς Ἀσλάνης ἦτο ἀληθὴς Ὁ-θέλλος συλλογιζόμενος καθ' ἑαυτόν: «Μὰ τὸν Θεὸν πιστεύω πῶς εἶνε ἡ γυναῖκα μου πιστὴ, καὶ πῶς δὲν εἶνε».

Ἐπὶ τέλους ἐπέταξεν εἰς αὐτὰς νὰ ἔλθουν εἰς Ἀθήνας, ἂν καὶ ἐκεῖναι ἤθελον νὰ πάγῃ νὰ τὰς πάρῃ. Ὁ Ἀσλάνης θὰ πήγαινε, ἀλλ' ἡ καρδιά του ἀντίστατο ὕστερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν πληγὴν τὴν ὁποῖαν τοῦ ἤνοιξεν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Παναγῆ. Νὰ ταξιδεύσῃ διὰ νὰ παραλάβῃ καὶ φέρῃ εἰς Ἀθήνας γυναῖκα περὶ ἧς συνέλαβεν ὑπονοίας, τοῦτο ἦτο παρὰ πολὺ διὰ τὴν ὑπομονὴν του. Ἐὰν ἦτο βέβαιος περὶ τῆς ἀτιμίας, βεβαίως θὰ τὰς ἄφινε νὰ ροφῶσι τὸν οἶνον τῆς ἀτιμίας ἐκεῖ εἰς τὸ χωρίον των, τὴν Στένην, ἀλλὰ μὴ ὢν βέβαιος, διότι περὶ τοῦ ἀλλοπροσάλλου χαρακτῆρος τοῦ Παναγῆ δὲν εἶχε συλλάβει σταθερὰν πεποιθήσιν, ἐτήρησεν οὐδετερότητα, σκεφθεὶς: ἂν θέλουν νὰ ἔλθουν ἄς ἔλθουν· ἐγὼ βεβαίως δὲν πηγαίνω νὰ τῆς πάρω. Ἐρεῖναι τὸν ἐξίαζον· ἡ Ἀθηνᾶ, ἔγραφον, εἶνε ἔς τὸ μῆνός της, ἕως ὅτου ἀπετάθῃ πάλιν εἰς τὴν πρεσβείαν διὰ νὰ παράσχῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἄνευ ἀνδρὸς οὕσαν ὅλας τὰς δυνατάς εὐκολίας διὰ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ. Τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ὁ τοκετὸς ἐγινε, τοκετὸς τίμιος, περὶ οὗ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ κάμμια ἀμφιβολία. Ἐγεννήθη ὠραῖον κοράσιον. Ὅποτε μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἤρχισεν ἡ φαγοῦρα κήρης καὶ μητρὸς, ἰδίως ὅμως τῆς τελευταίας διαστραμμένης, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Καὶ τί θὰ κάμουν εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν γνωρίζουν κανένα, κάνει ζέστη, δὲν μποροῦμε νὰ βγοῦμε ἐξω, ἡ καυμένη ἡ Στένη, δὲν στενοχωρεῖται κανεὶς διόλου. οὐφ' ἐδῶ, καλὲ, τί τόπος εἶνε αὐτός! Καὶ ἐξηκολούθει μινυρίζουσα ἡ θρηνηθὶὰ τῆς μητρὸς καὶ ἀντηχοῦσε κελადοῦν τὸ παράπονον τῆς κήρης, καὶ ἐψήνετο ξηροτηγανιζόμενος ὁ ἔχων ἤδη τὴν τερηδόνα εἰς τὸν μυστῆρον τῶν ὀστέων του σύζυγος, διότι αὐτὴ ἡ φαγοῦρα διὰ τὴν Κωνσταντινοπούλιν ἐχρησίμευεν ὡς βεγγαλικὸν φῶς διαχύνον τὴν ἐρυθρὰν λάμπην του ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Παναγῆ, ἧς οἱ χαρακτῆρες ὡς σιδήρα καίοντα ἐπετίθεντο ἐπὶ τῆς καρδίας του, φρικτὰ βασιανιστήρια κατὰ ψυχῆς μάρτυρος. Διατί νὰ θέλουν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; Λοιπὸν ὁ Παναγῆς εἶχε δίκαιον; Καὶ τότε ἐμεσολάβησεν ἡ ἐντολὴ ἣν ἀνέθεσεν εἰς τὸν Γεώργιον Χανιώτην. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἄφητε νὰ φύγῃ ἡ μήτηρ μόνη, ἀφοῦ δὲν ὑπέφερε, μεθ' ὅλον τὸν ἀγῶνα ἂν κατέλαβεν ὁ Ἀσλάνης νὰ τὰς πείσῃ ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ ζήσῃ καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας; ἀλλ' ἡ μήτηρ ἀμετάπειστος ἀνεχώρησε.

(Ἐπεταί συνέχεια)

Καλεδῶν

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ

*** 18 Ἀπριλίου

Φίλιτατέ μοι Βλάτιε,

Ἐν μέσῳ τῆς νεκρικῆς σιγῆς τῶν αὐτόθι συναδέλφων σου, προκειμένου περὶ συμβεβηκότος οὕτως ὑψίστην σημασίαν κεκτημένου διὰ τὰ ἔθνη πράγματά μας, ὅσον ὀλίγιστα ἀπὸ

πολλῶν δεκαετηρίδων, ἀνακούφισιν ἠσθάνθη τις διὰ τοῦ ἐν τινι τῶν τελευταίων φύλλων τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» δημοσιευθέντος ἄρθρου σου περὶ τῆς εἰς Ἀθήνας καθόδου τοῦ δεσπότη τοῦ Βουλγάρων. Ἀνακούφισιν διὰ τὴν γενικὴν ἰδέαν τοῦ νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ τάπητος τῆς συζητήσεως ἡ ὑπόθεσις καὶ νὰ προκληθῇ μία τις, οἰαδῆποτε, ἔκφρασις τῆς κοινῆς γνώμης— ἂν κοινὴ γνώμη ὑπάρχῃ ἐν Ἑλλάδι περὶ τοιούτων ζητημάτων. Κατ' οὐσίαν ὅμως ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἀπήντησα ἐν ταῖς σκέψεσι καὶ τοῖς σχολίοις σου τὰ συμπεράσματα ἅπερ προσεδόκουν κατόπιν βίου ὁλοκλήρου δημοσιογραφικοῦ ἂν ἀφιέρωσας εἰς τὴν κατὰ βάθος μελέτην τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος. Τὸ νὰ ἐξακολουθῶμεν ἀκόμη νὰ ὤμεν ἀδυσώπητοι βουλγαροφάγοι καὶ νὰ βύωμεν τὰς ἀκοὰς ἀπὸ πάσης λέξεως περὶ συμβιβασμοῦ εἶναι πλέον ἀναχρονισμὸς καταφανής, μετὰ τ' ἀλλεπάλληλα μαθήματα ἅπερ ἐδίδαξεν ἡμῖν ἡ σκληρὰ πραγματικότης. Ἡ πολιτικὴ τοῦ «οὐ δυνάμεθα» ἀπεδείχθη ἀλυσιτελής κατὰ τὴν νῦν ἐν ἰσχύϊ μέθοδον τοῦ λύειν τὰ πολιτικὰ προβλήματα, καθ' ἣν τὸ ὑπὸ εὐγενεστέρων προσωπῶν καλυπτόμενον δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου τότε μόνον κάμπτει πῶς τὸν τράχηλον πρὸ τοῦ δικαίου τῶν ἀσθενῶν ὅταν οὗτοι δι' ἐπιτηδεῖον καὶ εὐκαίρου χρήσεως τῆς διπλωματικῆς τέχνης ἀναγκάσωσιν αὐτὸ νὰ κάμψῃ. Ἄλλως εἶδομεν ὅτι ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ πάπα Πίου Θ' μέχρι τῆς σήμερον ἡ διὰ ξηρᾶς ἀρνήσεως καὶ διὰ ψιλῶν διαμαρτυριῶν διατήρησις κεκτημένων δικαιωμάτων ἀποβαίνει προβληματικὴ πάντοτε, πλειστάκις δὲ γελοία. Τί ὠφέλησαν τὰ σχολαστικὰ ὑπομνήματα καὶ αἱ βυζαντινὰ φωνασκαίαι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς βερολινεῖου Συνόδου πρὸς λύτρωσιν τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τῶν ὀνύχων τοῦ σλαβισμού; Μόνον διὰ τῆς ἐρρωμένης ἀντιστάσεως τοῦ Δισραῆλιν κατορθώθη νὰ διαφυλαχθῇ ἡ Μακεδονία καὶ ἡ νότιος Θράκη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Σουλτάνου, ἡ δὲ δημιουργηθεῖσα ἀνατολικὴ Ρωμυλία οὐδὲν ἄλλο εἶναι—σήμερον βεβαίως οὐδεὶς θὰ τὸ ἀρνηθῇ—εἰμὴ δευτέρα Βουλγαρία. Οὔτε οἱ χαραχθέντες ἐθνογραφικοὶ ἢ ἐθνοκρατικοὶ χάρται, οὔτε τὰ δημοσιευθέντα πύρινα ἄρθρα καὶ ἐνθουσιαστικὰ ποιήματα ἠδυνήθησαν νὰ θῶσι τὸν Αἴμιον ὡς μεθόριον μεταξὺ ἐκείνων καὶ ἡμῶν, μεταξὺ τῶν σλάβων καὶ τῶν ἐλλήνων· ὁ Αἴμιος εὐρίσκειται σήμερον ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῶν βουλγάρων, ἡμεῖς δὲ βεβαίως δὲν συλλογιζόμεθα νὰ τοὺς τὸν ἀφαιρέσωμεν, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ Σουλτάνος δὲν ἠσθάνθη τὴν δύναμιν νὰ ἐξασκήσῃ ρητὸν δικαίωμά του, ἀπορρέον ἀπὸ τῆς βερολινεῖου συνθήκης, καθ' ἣν ὁ τουρκικὸς στρατὸς δικαιούται νὰ κατέχῃ τὰ μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Ρωμυλίας μεθόρια.

Ἐπιπλέον πρὸς στιγμὴν, φίλιτατέ μοι, ὅτι δὲν εἶσαι Ἕλληνας, ἀλλὰ ξένος καὶ εἶπέ με εἰλικρινῶς τί νομίζεις ὅτι ἡ Εὐρώπη φρονεῖ περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἰλλυρικῆς Χερσονήσου; Πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη μίαν καὶ μόνην ἰδέαν ἔχουσι, δὲν ἔχει οὕτως; Ὅτι δηλ. προπαρασκευάζεται δραστηρίως ἐν τοῖς παρασκήνιοις ἡ τελευταία πράξις τῆς τραγωδίας τοῦ Ἀνατολικοῦ Ζητήματος. Ἡ Τουρκία πίπτει, πίπτει, πίπτει... Τὸ βλέπει τις τοῦτο, τὸ νοεῖ, τὸ συλλαμβάνει διὰ τῆς ἀφῆς του, ἂν θέλῃ. Αἰσθάνεται διολισθαίνουσαν διὰ τῶν χειρῶν της μίαν ὑπαρξίν ἢ διπλωματία, ἣν ἀδυνατεῖ νὰ συγκρατήσῃ, ἔστω καὶ εἰς αὐτὸ τὸ καχεκτικὸν σημεῖον εἰς ὃ νῦν διάκειται.

Μία διατάραξις τῆς παραχόρδου διανοίας τοῦ Σουλτάνου, μία ἀνακτορικὴ πλεκτάνη ἢ ἄλλο τι ἀπρόοπτον γεγονός ἢμπορεῖ νὰ διαρρήξῃ τὸ λεπτὸν τοῦ πάγου στρώμα, ἐφ' οὗ νῦν σύρεται ἐλεεινῶς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τριῶν ἡπείρων τὸ